

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0116312 ภูมิศาสตร์ชายฝั่ง

COASTAL GEOLOGY

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0116312 ภูมิศาสตร์ชายฝั่ง

3(2-2-5)

COASTAL GEOLOGY

บูรพวิชา : (ถ้ามี) [คลิกพิมพ์รหัสวิชาชื่อวิชา]

ควบคู่ : (ถ้ามี) [คลิกพิมพ์รหัสวิชาชื่อวิชา]

ขอบข่ายของภูมิศาสตร์ชายฝั่ง โครงสร้าง ลักษณะของชายฝั่ง ตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ทางธรรมชาติกับชายฝั่งและสิ่งแวดล้อม

Scope of coastal geography; structure, characteristics of coastal; causes of coastal change; and coastal erosion protection; interaction between natural phenomena with the coastal and the environment

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.วราภรณ์ ทนงศักดิ์
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.วราภรณ์ ทนงศักดิ์

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

พฤษภาคม 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับขอบข่ายของภูมิศาสตร์ชายฝั่ง โครงสร้าง ลักษณะของชายฝั่ง

1.2 อธิบายตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

1.3 อธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ กับชายฝั่งและสิ่งแวดล้อม

(หมายเหตุ : สำหรับหลักสูตรที่กำหนด CLOs ของรายวิชา ให้ระบุ CLOs)

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ทันกับสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สนองต่อตลาดแรงงาน ด้าน เทคนิคทางภูมิศาสตร์ และพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การเรียนรู้ด้วยตนเอง
2 x 15 สัปดาห์	2 x 15 สัปดาห์ (นิสิตลงพื้นที่ศึกษาภาคสนามเฉพาะกรณี)	5 x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำประมวลรายวิชา วิธีเรียน วิธีวัดผล วิธีทำงาน บทนำ - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ชายฝั่ง - ความหมายของภูมิศาสตร์ชายฝั่ง - ขอบข่ายของวิชาที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ชายฝั่ง - ความสำคัญและประโยชน์ของวิชาภูมิศาสตร์ชายฝั่ง	2	1	- กำหนดและสร้างข้อตกลงร่วมกันกับผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ กฎกติกา มารยาทในการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมและให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอน อธิบายเพิ่มเติม (powerpoint และเอกสาร มคอ.3) - บรรยายประกอบสื่อการสอน MS PowerPoint และเอกสารประกอบการสอน - ให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอน อธิบายเพิ่มเติม สรุปเนื้อหาในการเรียน	อ.ดร.วรารักษ์
2-3	- วิวัฒนาการชายฝั่งทะเลไทย - ความสำคัญของชายฝั่ง - โครงสร้าง ลักษณะของชายฝั่งทะเล - ขอบเขตของชายฝั่งทะเล	4	2	- บรรยาย / powerpoint และเอกสารประกอบการสอน - ฝึกปฏิบัติ โดยให้นักศึกษา ลักษณะของชายฝั่งทะเลในแต่ละพื้นที่	อ.ดร.วรารักษ์
4	ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐานวิทยาของทะเลไทย - ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐานวิทยา - ทรพยากรณ์	2	1	บรรยาย / powerpoint และเอกสารประกอบการสอน	อ.ดร.วรารักษ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- ฝึกปฏิบัติ โดยให้ นักศึกษา ลักษณะ ธรณีวิทยาและธรณี สัณฐานวิทยาของชายฝั่ง ทะเลในแต่ละพื้นที่	
5	การทับถมและตกตะกอนในทะเลและชายฝั่ง	2	1	บรรยาย / powerpoint และ เอกสารประกอบการ สอน - ฝึกปฏิบัติ โดยให้ นักศึกษา ลักษณะการทับ ถมและตกตะกอนใน ทะเลและชายฝั่งในแต ละพื้นที่	อ.ดร.วรารักษ์
6-7	- กระบวนการต่างๆในทะเลและมหาสมุทร - นิเวศวิทยาชายฝั่ง	4	2	บรรยาย / powerpoint และ เอกสารประกอบการ สอน - ฝึกปฏิบัติ โดยให้ ศึกษานิเวศวิทยาชายฝั่ง ในแต่ละพื้นที่	อ.ดร.วรารักษ์
8	การเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล ตัวการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง	2	1	บรรยาย / powerpoint และ เอกสารประกอบการ สอน - ฝึกปฏิบัติ โดยให้ นิสิตวิเคราะห์การ เปลี่ยนแปลงชายฝั่ง ทะเล และตัวการที่ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลง ชายฝั่ง ในแต่ละพื้นที่	อ.ดร.วรารักษ์
9	การป้องกันการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเล การกักขังการชายฝั่ง	2	1	บรรยาย / powerpoint และ เอกสารประกอบการ สอน	อ.ดร.วรารักษ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				- ฝึกปฏิบัติ โดยให้นิสิตวิเคราะห์แนวทางการป้องกันการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งทะเลในแต่ละพื้นที่	
10-11	การจัดการชายฝั่ง	4	2	- ฝึกปฏิบัติการโดย - นิสิตเลือกพื้นที่ 1 แห่งเพื่อใช้ เป็นฐานในการเรียนรู้ โดยมี กิจกรรมขั้นตอนแรกคือ นิสิตลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ที่เบื้องต้น เพื่อศึกษาลักษณะพื้นที่และชุมชนที่สนใจ (3 ชั่วโมง)	อ.ดร.วรารณ
12	สถานการณ์ชายฝั่ง กรณีศึกษาพื้นที่ภาคตะวันออก และภาคใต้	2	1	- บรรยายโดยใช้ power point	อ.ดร.วรารณ
13-14	สถานการณ์ชายฝั่ง กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา	4	2	- ฝึกปฏิบัติ : เรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ครั้งที่ 2 คือ สำรวจพื้นที่เพื่อกำหนด ประเด็นที่ต้องการศึกษา และเก็บข้อมูลคุณภาพและพื้นที่ (12 ชั่วโมง) - เรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ครั้งที่ 3 คือ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผ่านการนำเสนอต่อ ผู้แทนชุมชน (3 ชั่วโมง)	อ.ดร.วรารณ
15-16	นำเสนองาน	4	4	- บรรยายสรุปโดยใช้ power point - ฝึกปฏิบัติ นำเสนองานจากการลงพื้นที่/ชุมชนในห้องเรียน พร้อมส่งตัว	อ.ดร.วรารณ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				เล่ม / วัสดุ ข้อเสนอแนะ	
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- / 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- / 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- / 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- / 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- / 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	คะแนน
1	สามารถแสดงความรับผิดชอบภายใต้หลัก คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ที่แสดงถึงความ รับผิดชอบภายใต้หลัก คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ ในชั่วโมงสอน ชั่วโมง ทบทวน ชั่วโมงสอบ และงานที่ได้รับ มอบหมายโดยประเมิน จากความจริงต่อเวลา	ลำดับที่ 1-15	ร้อยละ 5

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
		ของนิสิตในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนด ระยะเวลาที่ได้รับมอบหมาย และ การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ		
2	สามารถบูรณาการความรู้ เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ และเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ เพื่อ แก้ปัญหาเชิงพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม	ประเมินจากการสอบ ย่อย และปลายภาค	สัปดาห์ที่ 16-17	ร้อยละ 55
3	สามารถสังเคราะห์ความรู้เชิงพื้นที่ และกำหนด การเปลี่ยนแปลงทาง ภูมิศาสตร์ และเทคโนโลยี ภูมิสารสนเทศ	จากผลงาน การนำเสนอ งาน และการปฏิบัติงาน ของนิสิต	สัปดาห์ที่ 1-15	ร้อยละ 20
4	สามารถแสดงความ สัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่ เคารพกฎระเบียบ มี ความรับผิดชอบตนเอง และสังคม	สังเกตพฤติกรรมและ การแสดงออกของนิสิต ในชั้นเรียน และในพื้นที่ ที่ศึกษาภาคสนาม	สัปดาห์ที่ 1-15	ร้อยละ 5
5	สามารถ สืบค้นใช้เทคโนโลยี คิดวิเคราะห์ และ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	จากผลงาน การนำเสนอ งาน และการปฏิบัติงาน ของนิสิต	สัปดาห์ที่ 1-15	ร้อยละ 15
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด / อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนด ☐ ขวคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ขวคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

สุวลักษณ์ สารมณีสพันธุ์. 2554. การจัดการชายฝั่ง : บูรณาการสู่ความยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ภาษาไทย

กัณทรีย์ บุญประกอบ. (2554). การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศเชิงวิทยาศาสตร์. ใน อัศมน ลิ้มสกุล, อำนาจ ชิดไธสง, และ กัณทรีย์ บุญประกอบ (บรรณาธิการ), *รายงานการสังเคราะห์และประมวลสถานการณ์ภาพองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของไทย ครั้งที่ 1 : องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ* (น. 25-37). กรุงเทพฯ: วีกี.

คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ. (2551). *ยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551-2555*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Asian Cities Climate Change Resilience Network-ACCCRN). (2555). *คำศัพท์และกรอบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.

ภาษาอังกฤษ

Abarquez, I., & Murshed, Z. (2004). *COMMUNITY-BASED DISASTER RISK MANAGEMENT field practitioners' handbook*. n.p.: Asian Disaster Preparedness Center (ADPC).

Ahmed, Z. (2013). Disaster risks and disaster management policies and practices in Pakistan: A critical analysis of Disaster Management Act 2010 of Pakistan. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 4, 15-20.

Heather Viles and Tom Spencer. 1995. *Coastal Problems*. Edward Arnold Press. 350 pp.

F. John Vernberg and Winoma B. Vernberg. 1925. *The Coastal Zone: Past, Present, and Future*. University of South Carolina Press. 191 pp.